Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U002081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-02-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Роксолана Іванівна
2. Melnychuk Roksolana Ivanivna

Кваліфікація: к. філол. н.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.04

Назва наукової спеціальності: Германські мови

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-01-2018

Спеціальність за освітою: магістр філології, викладач німецької та англійської мов

Місце роботи здобувача: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071210

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 17.051.02

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071210

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.41.21

Тема дисертації:

1. Фоносемантичні явища у сучасній німецькій мові (теоретико-експериментальне дослідження)

2. Phonosemantic Phenomena in Modern German Language (Theoretic - Experimental Research)

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено комплексне дослідження різнопланового явища фоносемантизму в сучасній німецькій мові. Розв'язано актуальні проблеми фоносемантизму: зв'язку звукоформи зі змістом лексичної одиниці на рівні "фонема–зміст". Установлено особливості функціонування фоносемантичних констант у німецькій фонологічній системі з урахуванням аспектів синхронії та діахронії і з позицій нового когнітивного напрямку в розвитку фоносемантичної науки. Виконано зіставний аналіз фонологічних одиниць на предмет збігу та розбіжностей їхніх диференційних ознак і способів формування власного символічно-звукового значення. Експериментально досліджено асоціативно-символічне значення з метою виявлення принципів константності у функціонуванні вокалічних і консонантних фонем у лексичних системах за шкалою сили, активності та оцінки. Ідентифіковано лексичний каркас ономатопоетичних дієслів, іменників, прикметників і вигуків на парадигматичному рівні та визначено їхні специфічні, індивідуальні, структурні характеристики в

позиційних і комбінаторних фонетичних умовах. Детально вивчено модифікаційні процеси та варіативність частин мови на рівні кодифікації. Схарактеризовано лінгвістичну природу фонем і лексем крізь призму когнітивного, лексичного, стилістичного та парадигматичного напрямів завдяки детальному аналізові фонетико-фонологічних, лексико-граматичних і структурно-семантичних особливостей розвитку німецької мови. Узагальнено модель взаємодії між конгломератом різночасових і різноаспектних смислових вимірів у семантиці слова і його звуковій формі.

2. In this thesis the in-depth research of phonosemantic phenomena in modern German language has been carried out. Topical issues of Phonosemantics, namely the correlation between the categories of sound and meaning of a lexical unit on the «phoneme-meaning» level, have been elucidated. The functional peculiarities of phonosemantic constants in German phonological system both in diachronic and synchronic perspectives as well as from the point of view of new cognitive approach in the development of Phonosemantic Science have been identified. To show the facts of similarities and peculiarities among their differential features and the ways of their own sound symbolic meaning formation we conducted comparative analysis of phonological units. To reveal the principal of consonant onomatopoeia within vocal and consonant phonemes functioning in lexical system according to strength, activity and evaluation the experimental study of associative symbolic meaning has been made. Lexical framework of onomatopoetic verbs, nouns, adjectives and exclamations on paradigmatic level, as well as their specific, individual, structural characteristic features in positional and combinational phonetic condition have been identified. Modifying processes and variability of the parts of speech on codification level have been studied in detail. Our thesis characterises the linguistic essence of phonemes and lexemes within various approaches, such as cognitive, lexical, stylistic and paradigmatic. The detailed analysis of phonetic phonological, lexical grammatical and structural semantic peculiarities of the development of German language has contributed to the set tasks. The function of correlation between lexeme meaning and its sound meaning, which essence lies within the ability of a sound to provoke a sound symbolic meaning has been proved. We explain this characteristic in the following way: the connotation of a sound, set in a human mind through the different stages of evolution and caused by derivation of particular associations with positive or negative evaluation, is transferred on any modern sounds. The results of our psycholinguistic experiment verify and prove this point of view. The specifics of sound symbolic notion of phoneme on the «sound–meaning» category correlation level confirms its extraordinary expressiveness and the ability to create certain emotive background. In the unity of the triad components sound-denotation-value the symbolic properties of each of these categories intertwine. There is a cyclical process of mutual influence of the phoneme on the lexical unit and vice versa. The more transparent the relationship of the symbols of sounding with the nominee, the more effective is the process of lexeme remembering by the native speaker. Onomatopoeia is a very interesting and universal fact since the set of the sounds in any word is not random. On the contrary, it is motivated according to the sound we hear in the environment. Consequently, we consider that the functioning of phonetic meaning is objective. This is due to the fact that emotions and imagination, provoked by the sounds made in conversation are described not only in fiction but also in separate lexical units independently of cohesive texts as it is represented in our work. Such parts of speech as verb, noun and adjective experience onomatopoeic phenomenon. Moreover, our sample shows that lexemes of the last two mentioned parts of speech derive mostly from verb. This means that verb, noun and adjective share common root semes. The results of the research after the statistical processing show that in modern German, the degree of symbolism of phonemes is different. Taking into account that the sounds may lack symbolic significance, it becomes clear that the phenomenon of phonosemanticism has a specific national character. This is facilitated by barely invisible differences in the perception of semantics of phonemes, which are caused, most likely, by the specifics of the German language. Onomatopoeic lexics of modern German language is in fact a large group of words, which requires complex description in the framework of general theory of phonosemantics. The diverse motivation of the lexical unit, the symbolic-sound meanings of the phonetic units make up a high proportion in motivational processes, as evidenced by the phonosemantic research. We can state that the scientific search is a theoretical and experimental study, since the basis of each nomination is the sound with its certain characteristics and parameters.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнерик Володимир Іванович
2. Kushnerik Volodymyr Ivanovich

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валігура Ольга Романівна
2. Valigura Olga Romanovna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тупахіна Ольга Володимирівна
2. Tupahina Olga Volodymyrivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Білоусенко Петро Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Білоусенко Петро Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.